

Byla C-290/20**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2020 m. birželio 30 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Satversmes tiesa (Konstitucinis Teismas, Latvija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. birželio 11 d.

Pareiškėja:

AS Latvijas Gāze

Kitos proceso šalys:

Saeima (Latvijos parlamentas)

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (Viešųjų paslaugų reguliavimo komisija)

Pagrindinės bylos dalykas

Prašymas dėl *Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija* (Viešųjų paslaugų reguliavimo komisija) patvirtintų Prijungimo prie gamtinių dujų perdavimo sistemos taisyklių atitikties *Satversme* (Konstitucija) ir *Enerģētikas likums* (Enerģetikos įstatymas) bei dėl Enerģetikos įstatymo nuostatų atitikties Konstitucijai, kuriuo prašoma patikrinti valstybės narės teisės normų, remiantis kuriomis bet kuris gamtinių dujų naudotojas gali prisijungti prie gamtinių dujų perdavimo tinklo, tinkamumą.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Remdamasis SESV 267 straipsniu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo išaiškinti Direktyvos 2009/73 2 straipsnio 3 punktą, 23 straipsnį ir 32 straipsnio 1 dalį, siekiant nustatyti, ar gamtinių dujų naudotojai (ir šiuo atveju, kokia jų kategorija) turi galėti prisijungti prie gamtinių dujų perdavimo tinklo.

Prejudiciniai klausimai

- 1) Ar Direktyvos 2009/73/EB 23 straipsnį ir 32 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad valstybės narės turi priimti teisės aktus, pagal kuriuos, pirma, kiekvienas galutinis klientas gali pasirinkti, prie kokio tipo tinklo – perdavimo ar skirstymo – prisijungs ir, antra, tinklo operatorius privalo jam leisti prisijungti prie atitinkamo tinklo?
- 2) Ar Direktyvos 2009/73/EB 23 straipsnį reikia aiškinti taip, kad valstybės narės turi priimti teisės aktus, pagal kuriuos prie gamtinių dujų perdavimo tinklo galima prisijungti tik galutiniam ne namų ūkio klientui (t. y. tik pramonės klientui)?
- 3) Ar Direktyvos 2009/73/EB 23 straipsnis, visų pirma sąvoka „naujas pramonės vartotojas [klientas]“, turi būti aiškinama taip, kad valstybės narės turi priimti teisės aktus, pagal kuriuos prie gamtinių dujų perdavimo tinklo galima prisijungti tik galutiniam ne namų ūkio klientui (t. y. tik pramonės klientui), kuris anksčiau nebuvo prijungtas prie skirstymo tinklo?
- 4) Ar Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 3 punktą ir 23 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jiems prieštarauja valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos gamtinių dujų perdavimas apima gamtinių dujų perdavimą tiesiogiai į galutinio kliento gamtinių dujų tiekimo tinklą?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 2 straipsnio 2 dalis ir 4 straipsnio 2 dalies a ir i punktai;

2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 2003/55/EB, 1, 3, 6, 8 ir 48 konstatuojamosios dalys, 2 straipsnio 3, 5, 24 ir 25–27 punktai, 23 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 32 straipsnio 1 dalis;

2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 96/92/EB, 2 ir 20 straipsniai.

Teisingumo Teismo jurisprudencija

2008 m. spalio 9 d. Sprendimo *Sabatauskas ir kt.*, C-239/07, EU:C:2008:551, 45, 47 ir 49 punktai

Nacionalinis teisinis pagrindas

Latvijas Republikas Konstitūcijas 1, 64, 89 straipsniai ir 105 straipsnio pirmais sakīnys;

Enerģetikos īstatymo 1 straipsnio 7, 12, 13, 15, 16, 32 ir 35 punktai, 45 straipsnio 2 ir 7 dalys, 84¹ straipsnio 1 dalis ir 111 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai;

2019 m. balandžio 18 d. Viešūjū paslaugū reguliavimo komisijos tarybos sprendimas Nr. 1/7 „Dabasgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumi biometāna ražotājiem, sašķidrīnātās dabasgāzes sistēmas operatoriem un dabasgāzes lietotājiem“ (Prijungimo prie gamtinių dujū perdavimo tinklo taisyklēs, skirtos biometano gamintojams, suskystintūjū gamtinių dujū perdavimo tinklū operatoriems ir gamtinių dujū naudotojams).

Trumpas bylos aplinkybiū ir proceso pristatymas

- 1 Ginčijama īstatymo nuostata – Enerģetikos īstatymo 84¹ straipsnio 1 dalis – ī minētā īstatymā īterpta 2016 m. īstatymu dēl pakeitīmū, kurie pirmiausia būtini, kad būtū laikomasi Direktīvos 2009/73 reikalavīmū uztīkrinant veiksmingos vidaus rinkos sukūrimā, siekiant sudaryti sūlygas Europos Sājungoje parduoti gamtines dujas vienodomis sūlygomis, nediskriminuojant ir neribojant, ir uztīkrinant ekonomiškai pagrīstā ir veiksmingā trečiūjū asmenū prieigā prie gamtinių dujū tinklo.
- 2 Šioje īstatymo nuostatoje numatyta, kad Viešūjū paslaugū reguliavimo komisija patvirtina gamtinių dujū perdavimo tinklo operatoriaus nustatytas prijungimo prie gamtinių dujū perdavimo tinklo taisykles, skirtas biometano gamintojams, suskystintūjū gamtinių dujū perdavimo tinklū operatoriems ir gamtinių dujū naudotojams, taip pat gamtinių dujū skirstymo tinklo operatoriaus nustatytas prijungimo prie gamtinių dujū tinklo skirstymo tinklo taisykles, skirtas gamtinių dujū naudotojams. Be to, pagal Enerģetikos īstatymā gamtinių dujū perdavimas apima gamtinių dujū perdavimą perdavimo tinklais ne tik ī gamtinių dujū skirstymo tinklą, bet ir tiesiogiai gamtinių dujū naudotojams. Gamtinių dujū skirstymas taip pat apima gamtinių dujū perdavimą iš gamtinių dujū perdavimo tinklo ī gamtinių dujū naudotojū energijos tiekimo tinklą.
- 3 2019 m. balandžio 18 d. Viešūjū paslaugū reguliavimo komisija priēmē Sprendimā Nr. 1/7, kuriuo patvirtino „Prijungimo prie gamtinių dujū perdavimo sistemos taisykles, skirtas biometano gamintojams, suskystintūjū gamtinių dujū perdavimo tinklū operatoriems ir gamtinių dujū naudotojams“. Pagal šias taisykles bet kuris gamtinių dujū naudotojas gali prijungti prie gamtinių dujū perdavimo tinklo netarpininkaujant skirstymo tinklo operatoriui.
- 4 Pareiškēja *Satversmes tiesa* (Konstitūcinis Teismas) pateikē prašymā dēl atitikties konstitūcijai, kuriame teigē, kad šios taisyklēs ir Enerģetikos īstatymo 84¹ straipsnio 1 dalis, konkrečiai kalbant, pažeidžia jos nuosavybēs teisē.

- 5 Pagal prašymą dėl atitikties konstitucijai *Satversmes tiesa* turi priimti sprendimą dėl: 1) Prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo tinklo taisyklių atitikties Latvijos Respublikos Konstitucijos 1, 64, 89 straipsniams ir 105 straipsnio pirmam sakiniui bei Energetikos įstatymo 841 straipsnio 1 daliai; 2) Energetikos įstatymo 841 straipsnio 1 dalies atitikties Latvijos Respublikos Konstitucijos 64 straipsniui.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 6 **Pareiškėjos teigimu**, ginčijamos teisės normos neatitinka Konstitucijos 64 straipsnio ir 105 straipsnio pirmo sakinio, pažeidžia iš Konstitucijos 1 ir 89 straipsnių kylančius gero administravimo, tinkamų teisės aktų, teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio saugumo principus; jos taip pat neatitinka Energetikos įstatymo 45 straipsnio 7 dalies ir 84¹ straipsnio 1 dalies. Energetikos įstatymo 84¹ straipsnio 1 dalis neatitinka Konstitucijos 64 straipsnio.
- 7 Pareiškėja teigia, kad iki 2017 m. balandžio 3 d. tik ji, kaip vertikalčiai integruota įmonė, užtikrino gamtinių dujų pirkimą, sandėliavimą, perdavimą, skirstymą ir pardavimą Latvijos gamtinių dujų rinkoje. Latvijos gamtinių dujų rinkos liberalizavimo procese buvo įsteigta akcinė bendrovė *Conexus Baltic Grid*, kuriai, be kita ko, buvo perduota nacionalinė gamtinių dujų perdavimo infrastruktūra ir bendras gamtinių dujų perdavimo tinklas. Pareiškėja nėra šios akcinės bendrovės akcininkė. Be to, kaip nuo pareiškėjos atskira kontroliuojamoji bendrovė buvo įsteigta akcinė bendrovė *Gasco*, kuri pagal licenciją teikia gamtinių dujų skirstymo Latvijos teritorijoje paslaugą. Pareiškėja yra vienintelė šios akcinės bendrovės akcininkė, kuri tęsia prekybos gamtinėmis dujomis veiklą. Pagal licenciją akcinė bendrovė *Gasco* yra vienintelis gamtinių dujų skirstymo tinklo operatorius Latvijoje, užtikrinantis gamtinių dujų perdavimą galutiniams vartotojams. Gamtinių dujų skirstymo segmentas yra vienas svarbiausių pareiškėjos grupės verslo segmentų. Aptariamos Prijungimo prie gamtinių dujų perdavimo sistemos taisyklės leidžia visiems gamtinių dujų naudotojams prisijungti prie gamtinių dujų perdavimo sistemos netarpininkaujant paskirstymo tinklo operatoriui. Taip apribojama pareiškėjos grupei priklausančios akcinės bendrovės *Gasco* pagal licenciją įgyta teisė vykdyti komercinę veiklą, susijusią su gamtinių dujų skirstymo tinklu.
- 8 Pareiškėjos teigimu, priėmus ginčijamas nuostatas sumažėjo pareiškėjos grupės vertė, todėl buvo pažeista Konstitucijos 105 straipsnyje įtvirtinta jos nuosavybės teisė. Kadangi ginčijamos nuostatos buvo priimtose pagal Energetikos įstatymo 84¹ straipsnio 1 dalį, šią nuosavybės teisę taip pat pažeidžia ši Energetikos įstatymo nuostata.
- 9 Pareiškėjos nuomone, išnagrinėjus Energetikos įstatymo 841 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į šio įstatymo pobūdį ir tikslą, matyti, kad teisės aktų leidėjas neleido Viešųjų paslaugų reguliavimo komisijai priimti Prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemos taisyklių, pagal kurias bet kuris gamtinių dujų naudotojas galėtų atsijungti nuo gamtinių dujų skirstymo tinklo ir prisijungti tiesiogiai prie

gamtinių dujų perdavimo tinklo. Šiuo klausimu reikia atsižvelgti į Direktyvą 2009/73.

- 10 Pareiškėjos teigimu, iš Direktyvos 2009/73 matyti, kad gamtinių dujų skirstymo tinklo operatoriai yra nepriklausomi ir atskirti nuo gamtinių dujų perdavimo tinklo operatorių. Gamtinių dujų naudotojai turi teisę prisijungti prie gamtinių dujų tinklo, tačiau neturi teisės prisijungti prie konkretaus tipo tinklo – paskirstymo ar perdavimo. Paprastai gamtinių dujų naudotojas prisijungia prie gamtinių dujų tinklo per gamtinių dujų skirstymo tinklą, kurio veiklą užtikrina gamtinių dujų skirstymo tinklo operatorius.
- 11 Pareiškėja tvirtina, kad pagal Direktyvos 2009/73 23 straipsnį valstybės narės priimti teisės aktai leidžia gamtinių dujų naudotojus tiesiogiai prijungti prie gamtinių dujų perdavimo tinklo tik tuomet, jei gamtinių dujų skirstymo tinklo operatorius atsisako prijungti prie tinklo dėl techninių ar su eksploatacija susijusių apribojimų arba jei yra kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių būtina gamtinių dujų naudotoją tiesiogiai prijungti prie gamtinių dujų perdavimo tinklo. Be to, minėtas straipsnis yra susijęs tik su specifine gamtinių dujų naudotojų grupe: naujais pramonės klientais.
- 12 **Ginčijamą aktą priėmęs subjektas, Viešųjų paslaugų reguliavimo komisija,** pažymi, kad ginčijamos nuostatos atitinka Konstituciją, Energetikos įstatymo 45 straipsnio 7 dalį ir ginčijamą šio įstatymo nuostatą, būtent Energetikos įstatymo 84¹ straipsnio 1 dalį.
- 13 Jos teigimu, Energetikos įstatymo 84¹ straipsnio 1 dalimi perkeliamas Direktyvos 2009/73 23 straipsnis, pagal kurį valstybės narės privalo užtikrinti, kad pramonės klientų įrenginiai būtų nediskriminaciniu būdu prijungti prie gamtinių dujų perdavimo tinklo.
- 14 Tai, kad nagrinėjamos nuostatos numato Energetikos įstatymo 84¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų subjektų, įskaitant gamtinių dujų naudotojus, teisę prašyti prijungti jų įrenginius prie gamtinių dujų perdavimo tinklo ir gamtinių dujų perdavimo tinklo operatoriaus pareigą užtikrinti tokį prijungimą, taip pat galimybę gamtinių dujų naudotojams įsigyti gamtinių dujų iš gamtinių dujų perdavimo tinklo po tokio prijungimo, nepaverčia gamtinių dujų perdavimo per perdavimo tinklą gamtinių dujų skirstymu.
- 15 [Aptariamo subjekto teigimu], rengdamos ginčijamus teisės aktus suinteresuotosios šalys prašė nustatyti apribojimus, susijusius su gamtinių dujų naudotojų įrenginių prijungimu prie gamtinių dujų perdavimo tinklo. Vis dėlto nei nacionalinės teisės aktuose, nei Direktyvos 2009/23 23 straipsnio 1 dalyje nenumatyta šios teisės apribojimų. Be to, jei tam tikri gamtinių dujų pramonės klientai nuspręstų atjungti savo įrenginius nuo gamtinių dujų paskirstymo tinklo ir prijungti juos prie gamtinių dujų perdavimo tinklo, poveikis kitų gamtinių dujų naudotojų mokėjimams už gamtinių dujų skirstymą būtų santykinai mažas.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 16 Nagrinėjamu atveju reikia nustatyti, ar Direktyva 2009/73 draudžia valstybės narės teisės aktus, pagal kuriuos bet kuris gamtinių dujų naudotojas gali prisijungti prie gamtinių dujų perdavimo tinklo.
- 17 *Satversmes tiesa* manymu, iš pirmo žvilgsnio iš Direktyvos 2009/73 2 straipsnio 3 punkto matyti, kad gamtinių dujų perdavimas neapima gamtinių dujų perdavimo per tinklą, esantį aukšto slėgio vamzdynų sudėtine dalimi, iš esmės naudojamą gamtinių dujų vietiniam skirstymui, siekiant jas pristatyti galutiniams vartotojams. Iš tiesų gamtinės dujos į galutinio kliento gamtinių dujų tinklą perduodamos tiesiogiai iš gamtinių dujų skirstymo tinklo, o ne per gamtinių dujų perdavimo tinklą.
- 18 Vis dėlto iš Direktyvos 2009/73 23 straipsnio matyti, kad pramonės klientai ar bent jau nauji pramonės klientai gali prisijungti prie gamtinių dujų perdavimo tinklo. Direktyvoje 2009/73 neapibrėžta sąvoka „pramonės vartotojas [klientas]“. Atsižvelgiant į Direktyvos 2009/73 2 straipsnio 24 punkte nurodytas klientų kategorijas, sąvoka „pramonės vartotojas [klientas]“ gali būti priskiriama galutiniams klientams, nes, sprendžiant iš šios direktyvos parengiamųjų darbų, sąvoka „pramonės vartotojas [klientas]“ gali apimti gamtines dujas naudojančius asmenis. *Satversmes tiesa* mano, kad nors Direktyvos 2009/73 2 straipsnio 27 punkte nurodytas galutinis klientas gali būti tiek namų ūkio klientas, tiek ne namų ūkio klientas, pramonės klientas gali būti tik ne namų ūkio klientas, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio 26 punktą.
- 19 Taigi galima manyti, kad iš Direktyvos 2009/73 23 straipsnio išplaukia valstybių narių pareiga priimti teisės aktus, leidžiančius bent ne namų ūkio klientams tiesiogiai prisijungti prie gamtinių dujų perdavimo tinklo, arba kad tokie teisės aktai gali atitikti šią direktyvą.
- 20 Iš šioje byloje ginčijamų nuostatų ir Energetikos įstatymo 1 straipsnio 13 ir 15 punktų matyti, kad Latvijoje bet kuris gamtinių dujų naudotojas, įskaitant ir tą, kuris nėra naujas pramonės klientas, gali prisijungti prie gamtinių dujų perdavimo tinklo. Todėl šiuo atveju reikia nustatyti, ar tokie teisės aktai prieštarauja Direktyvos 2009/73 2 straipsnio 3 punktui ir 23 straipsniui.
- 21 Šioje byloje, kiek tai susiję su Europos Sąjungos ir valstybių narių kompetencija atitinkamose srityse, reikia atsižvelgti į SESV 2 straipsnio 2 dalį. Pagal 4 straipsnio 2 dalies a ir i punktus Europos Sąjunga ir valstybės narės pasidalija kompetenciją vidaus rinkos ir energetikos srityse.
- 22 Priimdami Direktyvą 2009/73 Europos Parlamentas ir Taryba iš esmės įgyvendino Europos Sąjungos kompetenciją vidaus rinkos ir energetikos srityje. Vis dėlto nagrinėjamu atveju kyla abejonų dėl Direktyvos 2009/73 32 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto trečiųjų asmenų prieigos principo reikšmės įgyvendinant Europos Sąjungos ir valstybių narių pasidalijamąją kompetenciją.

- 23 Iš Direktyvas 2009/73/EB 1, 3, 6 ir 8 konstatuojamųjų dalių matyti, kad Europos Sąjungos gamtinių dujų vidaus rinkos tikslas yra suteikti realią galimybę pasirinkti visiems Europos Sąjungos vartotojams, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra piliečiai, ar įmonės. Nesant veiksmingo gavybos ir tiekimo tinklų ir veiklos atskyrimo, eksploatuojant tinklą kyla diskriminacijos pavojus. Tokia diskriminacija gali kilti, kai vertikaliai integruotas ūkio subjektas vykdo gamtinių dujų gavybos ar tiekimo veiklą ir eksploatuoja gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo tinklus. Tokiu atveju vertikaliai integruotas ūkio subjektas gali būti nesuinteresuotas galimiems konkurentams gamtinių dujų gavybos ar tiekimo rinkoje užtikrinti prieigą prie jo eksploatuojamų gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo tinklų. Jeigu nebūtų leidžiama visiems vartotojams laisvai pasirinkti savo tiekėjų, o visiems tiekėjams – laisvai tiekti savo vartotojams, tai apsunkintų SESV garantuojamų laisvių įgyvendinimą, nors pagal Direktyvos 2009/73 48 konstatuojamąją dalį vartotojų interesai turėtų būti jos esmė.
- 24 Anot *Satversmes tiesa*, iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Direktyva 2009/73 siekiama apsaugoti vartotojų interesus užtikrinant gamtinių dujų pardavėjų ir tiekėjų, kuriuos pasirinko atitinkami vartotojai – galutiniai vartotojai, – apsaugą nuo diskriminacijos prisijungiant prie gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo tinklų. Iš tiesų Direktyvos 2009/73 32 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas trečiųjų asmenų prieigos principas netiesiogiai taikomas ir galutiniams vartotojams.
- 25 Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, vertindamas trečiųjų šalių prieigos prie elektros energijos vidaus rinkos principo klausimą pagal 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 96/92/EB, 20 straipsnį, pateikė panašius svarstymus. To straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog valstybės narės užtikrina, kad būtų įgyvendinta paskelbtais tarifais pagrįsta sistema, pagal kurią trečiosioms šalims suteikiama prieiga prie perdavimo ir paskirstymo sistemų [tinklų], taikoma visiems reikalavimus atitinkantiems vartotojams [klientams], ir kad ši sistema būtų taikoma objektyviai, nediskriminuojant sistemos vartotojų [naudotojų]. Be to, nors Direktyvoje 2003/54 nėra nuostatos, analogiškos Direktyvos 2009/73 23 straipsnio nuostatai, Direktyvos 2003/54 2 straipsnyje buvo numatyta, kad perdavimas apima elektros energijos perdavimą ne tik skirstytojams, bet ir galutiniams klientams.
- 26 Šiuo aspektu Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad dėl to, jog Direktyvos 2003/54 20 straipsnio 1 dalies taikymo sritis apima ir tinklo naudotojus, ši norma garantuoja teisę į nediskriminacinę prieigą prie tinklų ir reikalavimus atitinkantiems naudotojams. Valstybės narės išlaiko diskreciją nukreipti tinklų naudotojus, įskaitant reikalavimus atitinkančius naudotojus, į vienokį ar kitokį tinklo tipą, su sąlyga, kad tai daroma remiantis nediskriminacinėmis ir objektyviomis priežastimis. Tinklų naudotojai turi teisę į prieigą prie elektros energijos tinklo, tačiau valstybės narės gali nuspręsti, prie kurio tipo tinklo bus prijungiama. Atsižvelgdamas į tai, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Direktyvos 2003/54 20 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis

nustato tik su trečiųjų šalių prieiga, o ne su jų prijungimu prie elektros energijos perdavimo ir paskirstymo tinklų susijusias valstybių narių pareigas bei nenumato, jog prieigos prie tinklų sistema, kurią privalo įdiegti valstybės narės, turi leisti reikalavimus atitinkančiam naudotojui savo nuožiūra pasirinkti tinklo, prie kurio jis pageidauja prisijungti, tipą (2008 m. spalio 9 d. Sprendimo *Sabatauskas ir kt.*, C-239/07, EU:C:2008:551, 45, 47 ir 49 punktai).

- 27 Tas Teisingumo Teismo sprendimas susijęs su trečiųjų asmenų patekimo į elektros energijos vidaus rinką principu, tačiau šis principas taip pat pripažįstamas gamtinių dujų vidaus rinkoje. Taigi galima daryti išvadą, kad Direktyvos 2009/73 32 straipsnio 1 dalyje nustatyti valstybių narių įpareigojimai, susiję su trečiųjų asmenų prieiga, o ne prijungimu prie gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo tinklų, ir kad joje nenumatyta, jog prieigos prie tinklų sistema, kurią privalo įdiegti valstybės narės, turi leisti galutiniam klientui savo nuožiūra pasirinkti tinklo, prie kurio jis bus prijungtas, tipą.
- 28 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima daryti skirtingas išvadas, t. y.:
- 1) Direktyvos 2009/73 32 straipsnio 1 dalyje valstybėms narėms nustatyti įpareigojimai, susiję su trečiųjų šalių prieiga, o ne jų prijungimu prie gamtinių dujų tiekimo tinklų, ir valstybės narės išsaugo diskreciją nukreipiant tinklų naudotojus, įskaitant galutinius klientus, į vienokį ar kitokį tinklo tipą, o direktyvos 23 straipsnyje valstybėms narėms nustatyti reikalavimai dėl pramonės klientų prijungimo prie gamtinių dujų perdavimo tinklo yra susiję tik su atvejais, kuriais valstybė narė nukreipė savo galutinius klientus į gamtinių dujų perdavimo tinklą.
 - 2) Direktyvos 2009/73 23 straipsnyje ir 32 straipsnio 1 dalyje valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai, susiję su trečiųjų šalių prieiga ir prijungimu prie gamtinių dujų tiekimo tinklų, kuriuose, be kita ko, numatomas pramonės klientų prijungimas tiek prie gamtinių dujų perdavimo, tiek prie gamtinių dujų skirstymo tinklų.
- 29 Nagrinėjamoje byloje *Satversmes tiesa* jau konstatavo ryšį tarp Energetikos įstatymo nuostatų ir Direktyvos 2009/73 bei jos nuostatų turinio. Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl šioje nutartyje keliamų klausimų dar nėra suformuota. Darytina išvada, kad šios bylos aplinkybės pateisina prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimą Europos Sąjungos Teisingumo Teismui.